

Література:

1. Державна казначейська служба України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index/>
2. Державна фіскальна служба України, офіційний портал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>
3. За рахунок чого сформовано державний бюджет на 2017 рік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://biz.censor.net.ua/r3018470/>
4. Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://feao.org.ua/>
5. Офіційний сайт Національного банку України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bank.gov.ua/control/uk/index/>
6. Склад і структура доходів Державного бюджету України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://studfiles.net/preview/5374505/page:15/>

ФОРМУВАННЯ МІСЦЕВОГО БЮДЖЕТУ МІСТА ОДЕСИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ

Журавльова Т.О.

кандидат економічних наук, професор
завідувач кафедри економіки та моделювання ринкових відносин

Хромченко В.І.

магістр 2 року навчання,
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна

Державна політика України у сфері місцевого самоврядування в першу чергу спирається на інтереси жителів територіальних громад і передбачає проведення кардинальних змін і системних реформ, децентралізацію влади [1].

З метою зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування у 2015 році були прийняті зміни до Бюджетного і Податкового кодексів України та низка важливих законів, зокрема щодо передачі органам місцевого самоврядування додаткових бюджетних повноважень і стабільних джерел доходів для їх реалізації тощо [2].

Завдяки зазначеним змінам, протягом 2014-2016 років місцеві бюджети зросли на 78 млрд грн., а саме: з 68,6 млрд.грн. у 2014 році до 146,6 млрд. грн. в 2016 році. Частка місцевих бюджетів у Зведеному бюджеті України постійно зростає і на кінець 2017 року наближається до 50 % (у 2015 році - 45,6%) [1].

На прикладі бюджету міста Одеси, бачимо, що при розрахунку обсягу додаткового фінансового ресурсу на 2015 рік було враховано:

1. скасування місцевого збору за провадження деяких видів підприємницької діяльності (факт за 2014 рік – 18 574,5 тис.грн);
2. скорочення кількості податків шляхом їх об'єднання за відповідною специфікою;
3. встановлення нових нормативів відрахувань податку на доходи фізичних осіб (з 75% зменшено до 60%);
4. передачу з державного бюджету до місцевих бюджетів плати за надання інших адміністративних послуг та державного мита;

5. запровадження акцизного податку з кінцевих продаж;

6. запровадження податку на майно, який включає:

- податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;
- плата за землю;
- транспортний податок.

7. розширення бази оподаткування податку на нерухомість шляхом включення до оподаткування цим податком комерційного (нежитлового) майна;

8. розширення надходжень загального фонду шляхом передачі єдиного та екологічного податків, а також податку на нерухоме майно зі спеціального фонду.

З урахуванням вищезазначеного, додатковий фінансовий ресурс бюджету міста Одеси за 2015 рік з урахуванням освітньої та медичної субвенцій з державного бюджету (без урахування інших міжбюджетних трансфертів) склав 2 169 615,5 тис.грн. [3].

Протягом 2016-2017 років значних змін у законодавстві щодо джерел формування доходної частини місцевих бюджетів не відбулося.

Бюджет міста Одеси є місцевим бюджетом та не містить поділу на бюджети районних рівнів. Структура бюджету міста Одеси на 2018 рік не змінилася і залишилася аналогічною 2017 році, а саме: найбільшу питому вагу становить загальний фонд бюджету - це 74,9% (6 244,5 млн. грн.) [3].

Прогнозні показники доходів загального фонду бюджету м.Одеси (без урахування всіх міжбюджетних трансфертів) на 2018 рік складуть 6 244,5 млн. грн., що на 814,5 млн. грн. або на 15,0% більше у порівнянні з очікуваними надходженнями за 2017 рік [3].

Базовими джерелами наповнення загального фонду бюджету міста Одеси в 2018 році залишаються:

- податок на доходи фізичних осіб – 3691,0 млн.грн. або 59,1%;
- єдиний податок – 951,1 млн. грн. або 15,2%;
- плата за землю – 721,4 млн. грн. або 11,6%.

Обсяг видаткової частини бюджету визначено в сумі 8 014,9 млн. грн., у т.ч .: загальний фонд бюджету - 6 091,0 млн. грн., спеціальний фонд - 1923,9 млн. грн. (у порівнянні з затвердженим бюджетом на 2017 рік збільшено на 1 857,4 млн. грн. або 130,2%) [3].

Таким чином, на прикладі бюджету міста Одеси можна зробити висновок, що фінансова децентралізація дозволила зміцнити фінансову самостійність органів місцевого самоврядування. Територіальна громада отримала можливість активізувати господарську діяльність, розвивати соціальну інфраструктуру на відповідній території, надавати більш якісні та більш різноманітні послуги своїм мешканцям, залучати інвестиції, виявляти та використовувати резерви фінансових ресурсів тощо.

Література:

1. Децентралізація.- [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://decentralization.gov.ua/>

2. Розвиток бюджетної децентралізації в Україні : наукова доповідь / за ред. д-ра екон. наук І.О. Луніної; НАН України, ДУ "Ін.-т екон. та прогнозув. НАН України". – К., 2016. – 70 с.

3.Офіційний сайт міста Одеса.- [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://omr.gov.ua/>